

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Rettens Pleje.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 3641—4132).

Sagen sattes til Forhandling.

Goos: Det vil utvivlsomt blive paa-skønnet af alle dem, der have Interesse for en Reform af vor Retspleje, at den højt-ærede Justitsminister ikke har opgivet Sagen paa Grund af det Resultat, hvortil Rigsdagen kom i forrige Samling gennem Fællesudvalget, nemlig at det ikke kunde nytte at forhandle videre. Og Ministeren har jo, selvfølgelig kan jeg sige, ikke med dette Resultat for Øje kunnet forelægge Lovforslaget ganske i den enten af Folketinget eller Landstinget tidligere vedtagne Skikkelse, thi det vilde jo kun føre til det samme Resultat. Ministeren har altsaa undergivet Sagen en ny Bearbejdelse, hvis Formaal har maattet være at omgaa de Vanskeligheder, som den paa sin tidligere Bane har haft, og det maa fuldstændig billiges, mener jeg, at Sagen er bragt frem paa denne Maade. Thi det var den eneste Maade, hvorpaa den med Udsigt til et heldigt Resultat kunde bringes frem paa ny.

Med Hensyn til Maaden, hvorpaa det nu forelagte Forslag søger at komme ud over de Vanskeligheder, som Sagen tidligere har mødt, er dets Hovedbe-stræbelse i det mindste ikke direkte rettet paa det Punkt, som i de foregaaende Aar har været den egentlige Anstødssten, nemlig Nævningernes Kaldelse. Thi paa dette Punkt indeholder Forslaget i det væsentlige det samme, der tidligere forelaa som vedtaget af Folketinget, og er altsaa forskelligt fra det, som Landstinget har vedtaget. Men det skal jeg senere komme noget nærmere tilbage til. Det Hovedpunkt, hvorpaa Ministeren har ment at kunne tilrettelægge Forslaget paa en saadan Maade, at man derved kunde komme udover væsentlige Vanskeligheder, er et andet, idet han nemlig i første Linie har søgt at afvæbne den Modstand, som en omfattende Reform kunde møde udfra det Standpunkt, at den var for dyr baade for Staten og for private og brød for meget med tilvante Opfattelser og Institutioner, som man bedre og med mindre Ofre af Tid og Penge kunde finde sig til Rette med end med de ny. Der omtales i de Bemærkninger, der ledsage Forslaget, „en Under-

strøm“ i denne Retning, som Forslaget har villet imødegaa. I hvilken Udstrækning en saadan Understrøm har været til Stede, derom skal jeg ikke dømme. Den er i alt Fald med Rette betegnet som en Understrøm, thi i de Afstemninger, som have foreligget fra dette Tings Side, har den ikke fundet Udtryk og vistnok heller ikke i Afstemninger fra det andet Tings Side. Den Omstændighed, at vi her i dette Ting har foranlediget en Undersøgelse af, hvad hele Retsplejereformen vilde koste Statskassen, kan jo i og for sig ikke opfattes som en Tilkendegivelse af, at man fandt den for dyr. Vi ønskede jo blot, forinden vi toge definitiv Bestemmelse, Oplysning om, hvor meget det vilde koste. Og ser jeg hen til Afstemningerne over de enkelte Punkter i det tidligere Lovforslag, ser jeg jo nok, at der var et vist Omraade, hvor Landstinget krævede mere end Folketinget og altsaa kunde tænkes at ville møde en Modstrøm fra dette Tings Side, nemlig med Hensyn til Politiet. Der var jo nogen Dissens om, i hvilken Udstrækning Politiets Forøgelse var nødvendig. Der stod Landstinget paa det Standpunkt, at det krævede en større Udgift, og nogen Understrøm af finansielle Betæneligheder kunde for saa vidt ikke gøre sig gældende fra dets Side. Paa et andet Punkt, nemlig med Hensyn til sigtedes Forsvar, holdt Landstinget til Gengæld paa en Ordning, der krævede en langt ringere Anvendelse af beskikkede Forsvarere end Folketinget, bl. a. ogsaa af Hensyn til, at det var i høj Grad bekosteligt og formentlig en Ødslen med Penge at beskikke Forsvarere i den Udstrækning som af det andet Ting vedtaget. Der er altsaa, kan man sige, Strømninger i modgaaende Retning. Officielt er den Understrøm af Betæneligheder, som Forslagets Bemærkninger sigte til, ikke kommen frem. Men jeg kunde forstaa, om den var til Stede, om jeg end ikke vilde billige, at man af den Grund opgav noget af Reformens Væsen, thi er der virkelig Trang til en Reform, bør den danske Stat ogsaa bringe de Ofre, som hertil ere nødvendige. Derimod kan jeg forstaa, at man søger at begrænse Re-formen saaledes, at Udgiften ikke bliver afskrækkende, og at den ikke bliver mere forstyrrende end nødvendigt for de tilvante Livsforhold, og jeg kan derfor ogsaa finde mig i at gaa med til en Ordning, der ikke fyldestgør, hvad jeg vilde kalde det bedste, men af økonomiske Hensyn slaar af paa dette, naar den dog maa siges at bringe noget, som kan kal-